

Sexuálna pedagogika- dôležitý predmet výchovy dieťaťa, alebo nevhodný prostriedok katolíckej pedagogiky

*Správa z výročnej konferencie 2015 Združenia bioetikov strednej a východnej Európy
na Katolíckej teologickej fakulte Univerzity Viedeň*

Koncom októbra (od 23. do 25.) sa dvaja členovia Inštitútu aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza pri Teologickej fakulte Katolíckej univerzity Ružomberok v Košiciach (prof. Inocent-Mária V. Szaniszló OP a Norbert Szanyi) zúčastnili výročnej konferencie členov Združenia bioetikov strednej a východnej Európy (BCE) pri Katolíckej teologickej fakulte Univerzity Viedeň v Rakúsku.

Nosnou témou konferencie boli **Etické aspekty sexuálnej pedagogiky detí**. Prednášajúci prvého dňa bol pedagóg, zatiaľ čo druhý deň sa niesol v znamení psychológie. Okrem toho sa zasadanie delilo na prednáškovú časť, pódiovú diskusiu a tzv. moderované diskusné skupiny.

Prvý blok prednášok v piatok večer reprezentovali odborníci ako doc. Dr. Karlheinz Valtl, z Centra pre vzdelávanie učiteľov Viedenskej univerzity so zameraním na vzdelávanie v oblasti sexuálnej pedagogiky, ktorý sa prehľadne venoval Aktuálnym konceptom sexuálnej pedagogiky. Na druhý deň ho nasledoval prof. DDr. Jochen Sautermeister z Mníchovskej univerzity s prednáškou na tému Psychosexuálny vývoj dieťaťa až do obdobia puberty a diplomovaného sociálneho pedagóga Olafa Kapellu s témou Sexuálna výchova v európskej perspektíve na príklade Svetovej zdravotníckej organizácie s podtitulom Štandardy pre sexuálnu výchovu.

Po vyčerpávajúcom výklade danej témy z pohľadu viacerých odborov a pohľade na aktuálnu informačnú databázu pri ministerstve zdravotníctva Rakúska a Nemecka si účastníci konferencie z viacerých štátov strednej a východnej Európy vypočuli aj niekoľko zaujímavých príkladov z odbornej praxe. Na záver dopoludňajšieho bloku sa uskutočnila pódiová diskusia vedená novinárkou z rakúskeho katolíckeho kultúrneho týždenníka Furche za účasti vyššie spomenutých odborníkov na tému „Je potrebné zaviesť sexuálnu pedagogiku v materských školách?“, ktorá ukázala viaceré rozporuplné stanoviská, ale aj kultúrne rozdiely medzi jednotlivými krajinami. Práve z toho dôvodu bolo celé stretnutie dôležité. Združenie sa týmto pokúša viesť teologický odborný vedecký dialóg medzi väčšinou postkomunistických krajín a Rakúskom s Nemeckom.

Druhá časť konferencie sa venovala „práci v skupinách“ na tému „Etické výzvy“ nakoniec aj organizačným záležitostiam Združenia. Mnohé podnety z moderovanej diskusie

budú slúžiť členom Združenia pre ďalšiu prácu na danej téme. Dôležitým pedagogickým prvkom je snaha o zavedenie predmetu konferencie do vyučovacieho procesu. Nutne sme si však z pohľadu slovenskej účasti položili niekoľko otázok. Prvá sa týkala obsahu vyučovania: čo sa bude v danom predmete vyučovať? Z toho vlastne vyplýva aj nasledujúca aj nasledujúca otázka, diskutovaná vo viacerých krajinách: či je zavedenie daného predmetu do vyučovacieho procesu skutočne potrebné. Veľa informácii sa totiž preberá v rámci iných predmetov ako napr. biológia, náboženstvo a pod. Ak by sa nakoniec takýto predmet zaviedol, tak je dôležité vedieť aj v ktorom ročníku a na ktorom stupni. Už v základných školách? Čo však s tými žiakmi, čo sa nedostanú na vyšší stupeň štúdia? Na také a podobné otázky sme hľadali odpovede v sobotňajšom workshope. Najdôležitejšie otázky, ktoré tu zazneli znejú: ako môže sexuálna pedagogika prispieť k prevencii pred zneužívaním? Ktoré sú centrálné hodnoty sexuálnej pedagogiky? Ktoré sú základné línie zodpovednej cirkevnej sexuálnej pedagogiky? Je diskusia okolo témy genderu naozaj vinná za dnešnú situáciu?

Sexuálna pedagogika sa totiž nemôže zúžiť len na biologické otázky. Pritom musí byť jasné, že sexualita je neoddeliteľnou súčasťou človeka. Človek si ju musí uvedomiť, prijať a vedieť ju aj ohraničiť, ak táto zraní intímnu sféru človeka. Otázkou ostáva spôsob vzdelávania detí a rodičov. V modernej dobe vysokého nebezpečenstva aj sexuálneho zneužívania nielen dospelých, ale aj tých najzraniteľnejších je veľmi potrebné nájsť správny spôsob prevencie pri vzájomnej komunikácii v procese dospievania.

Výhodou celého stretnutia bola výmena názorov medzi viacerými krajinami strednej a východnej Európy avšak nie všetci boli ochotní svoje názory aj zdieľať verejne. Práve práca na tomto poli bude pre spoločnú budúcnosť Európy veľmi dôležitá aj keď niekedy sa v našom kresťanskom prostredí patričné odpovede hľadajú veľmi ťažko.

Vrcholom stretnutia bola spoločná sv. omša účastníkov v miestnej farnosti Enkplatz a nasledujúci spoločenský večer.

Záverom danej správy by sme sa chceli veľmi pekne poďakovať organizačnému tímu viedenskej katolíckej Teologickej fakulty pod vedením dekanke prof. Sigrid Muellerovej a sekretárky združenia Claudie Bernal-Diazovej z Katedry Teologickej etiky Inštitútu morálnej teológie Katolíckej teologickej fakulty Viedenskej univerzity za ich obetavosť, organizačnú kompetenciu a vysoko profesionálne zvládnutú akciu.

Inocent-Mária V. Szaniszló OP a Norbert Szanyi

Inštitút aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza pri TF KU Ružomberok v Košiciach
a Ústav etiky pri Vysokej škole Danubius Sládkovičovo